

Kaznenopravna odgovornost pravnih osoba	
Ime nositelja kolegija	Prof.dr.sc. Davor Deren inovi Prof. dr. sc. Zlata ur evi
Status kolegija	Izborni – II. semestar
Bodovna vrijednost i na in izvo enja nastave	
ECTS koeficijent optere enja studenta	3
Broj sati po semestru	10
Ciljevi kolegija	
<p>Op a i posebna znanja koja se stje u predmetom. Donošenjem Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela 11. rujna 2003., Republika Hrvatska pridružila se sve brojnijim europskim državama koje u svojim sustavima predvi aju odgovornost pravnih osoba za kaznena djela. Time je udovoljeno ne samo preuzetim me unarodnopravnim obvezama Republike Hrvatske, ve i realnim kriminalnopoliti kim potrebama koje, zbog sve prisutnije uloge pravnih osoba u razli itim podru jima svakodnevnog života i kaznenopravno relevantnih povreda i ugrožavanja do kojih takva prisutnost dovodi, impliciraju potrebu takvog zakonskog rješenja. Za pretpostaviti je da e odredbe Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, koji predstavlja potpunu novost u hrvatskom kaznenom pravu, dovesti do brojnih dvojbi i razli itih tuma enja osobito u prvoj fazi prakti ne primjene toga zakona. Stoga postoji potreba da se hrvatska kaznenopravna znanost, pa i u okviru znanstvenog poslijediplomskog studija, odredi prema temeljnim pojmovima, institutima i pravnim mehanizmima koje taj zakon predvi a te da se polaznicima od kojih e vjerojatno ve ina biti pravni prakti ari i na taj na in osigura primjerena edukacija o novim sadržajima u hrvatskom kaznenom pravu. Predmet pruža specijalisti ko znanje o kaznenoj odgovornosti, sankcijama i postupku prema pravnim osobama koje su po inile kazneno djelo koje je potrebno sucima, državnim odvjetnicima, odvjetnicima, policajcima, kao i istraživa ima i studentima koji imaju interesa za ovo podru je.</p>	
Sadržaj kolegija (10 sati)	
<p><u>Uvodni dio:</u> Pojam pravne osobe. Teorije o pravnom subjektivitetu pravnih osoba. Na elo <i>societas delinquere non potest</i> u znanosti kaznenog prava. Vrste odgovornosti pravnih osoba - kaznena i prekršajna odgovornost. Kriminalitet pravnih osoba. Povijesni pregled odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela. Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela.</p> <p><u>Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela u me unarodnom, europskom i poredbenom pravu:</u> Me unarodnopravni izvori koji predvi aju odgovornost pravnih osoba za kaznena djela: OECD, Ujedinjeni narodi, Vije e Europe. Pravni izvori Europske unije, posebno Drugi protokol Konvencije za zaštitu financijskih interesa Europskih zajednica. Odgovornost pravnih osoba u europskom kaznenom zakonodavstvu op enito i pregled pojedinih stranih kaznenih zakonodavstava (SAD, Engleska, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Slovenija i dr.).</p> <p><u>Modeli kaznene odgovornosti pravnih osoba:</u> Izvedena i autonomna kaznena odgovornost. Objektivna i subjektivna kaznena odgovornost. Supsidijarna i kumulativna kaznena odgovornost fizi ke i pravne osobe.</p> <p><u>Kaznena odgovornost i sankcije prema Zakonu o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela:</u> Primjena zakona. Supsidijarna primjena kaznenog zakonodavstva. Temelj odgovornosti pravnih osoba - pretpostavke kažnjivosti pravnih osoba. Kaznena djela za koja odgovaraju pravne osobe. Pojam i utvr ivanje odgovorne osobe u pravnoj osobi. Ura unavanje krivnje odgovorne osobe pravnoj osobi. Isklju enje i ograni enje odgovornosti nekih pravnih osoba. Odgovornost u slu aju promjene statusa pravne osobe. Kazne i druge</p>	

kaznenopravne sankcije. Vrste kaznenopravnih sankcija.

Kazneni postupak prema pravnim osobama: Op enito o kaznenom postupku prema pravnim osobama. Jedinstveni postupak prema odgovornoj i pravnoj osobi. Odlu ivanje o kaznenom progonu prema na elu svrhovitosti. Mjesna nadležnost. Pokretanje kaznenog postupka po prijedlogu. Predstavnik okrivljene pravne osobe i njegovo utvr ivanje. Postavljanje predstavnika. Dostava odluka i dopisa pravnoj osobi. Dovo enje. Mjere opreza prema pravnoj osobi. Troškovi predstavnika. Branitelj. Sadržaj optužnice. Glavna rasprava. Sadržaj presude.

Obveze studenata

Nastava se izvodi u obliku predavanja u trajanju od 10 sati i konzultacija.

Predavanja posreduju gradivo predmeta u klasi noj verbalnoj formi prema metodološkom na elu da se ona ne smiju ograni iti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uklju iti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se poti e i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl. te se raspravljaju slu ajevi iz prakse.

Znanje se provjerava tijekom nastave kroz interakciju nastavnika i studenata, te kroz pisani i usmeni dio ispita. Svrha ispita je da na pravi an na in pokaže ste ena znanja studenta a ne potraga za pogreškama i prazninama u znanju. Na ispitu student treba demonstrirati poznavanje i razumijevanje programom propisanog i od ispitiva a jasno nazna enog gradiva te posjedovanje analiti kih, kriti kih i prezentacijskih pravni kih sposobnosti.

Obvezna literatura

Knjige i komentari:

- Bojani -Novoselec, Op i dio kaznenog prava, Zagreb, 2013., str. 491-511.;
- Deren inovi D., Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Zagreb, 2003.;
- ur evi Z., Komentar Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Zagreb, 2005.

lanci:

- Barbi J., Osobe koje vode poslove kao odgovorne osobe i odre enje predstavnika pravne osobe po Zakonu o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 10(2003),2;str.779-842.;
- Deren inovi D., Odgovornost pravnih osoba u hrvatskom kaznenom pravu, Hrvatska pravna revija, 2(2002),12;str.116-130.;
- Deren inovi D., Sedam pitanja u vezi s utvr ivanjem pojma "odgovorne osobe" u hrvatskom kaznenom pravu i sudskoj praksi, Pravo i porezi, 12(2003),9;str.3-9.;
- Deren inovi -Novosel, Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela – prolazne dje je bolesti ili (ne)rješiva kvadratura kruga?, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 19(2012),2;str.585-613.;
- ur evi Z., Kaznena odgovornost i kazneni postupak prema pravnim osobama u Republici Hrvatskoj, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 10(2003),2;str.719-778.;
- ur evi Z., Pravna osoba kao okrivljenik – temeljna prava i predstavljanje, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 12(2005),2;str.739-762.

Zakoni:

Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela

Osnovna izborna literatura

Pieth-Ivory, Corporate Criminal Liability, Springer, 2011.

Savi I.V., Razumjeti odgovornost pravnih osoba, Zagreb, 2013.